

TUŽNE ŽIVOTNE PRIČE MOGU ZAVRŠITI SRETNO

"Obično rijetko pričam o mojoj biološkoj majci, ali jedino sam je u moju udomiteljsku obitelj s veseljem dovela. Ta mi je veza nastavljena i poslije jako puno značila", napisala je djevojka čija majka boluje od shizofrenije, zbog čega se nije mogla brinuti o njoj. Kada je postala punoljetna, sama je odlučila da će se brinuti o majci ne raskidajući vezu s udomiteljima.

Druga životna priča također je sretno završila.

Nas je bilo sedmero braće i sestara, a roditelji su imali sve moguće poroke. Kada se rodio moj najmlađi brat, ja sam imala samo godinu dana. Moj otac ga je prvi i jedini put vidio i uzeo u ruke u rodilištu, nakon čega nas je napustio. To je moju mamu dotuklo pa je počela još više piti, drogirati se, mijenjala je muškarce, a nas je zanemarivala i na kraju je završila i u zatvoru. Tada je brigu o nama preuzela baka, ali morala nas je prepustiti socijalnoj službi. Njoj puno toga dugujem i trudim se odužiti joj se sada kada njoj treba ista ona potpora koju je ona pružila nama. Za to mogu zahvaliti svojim udomiteljskim roditeljima koji su me uvijek poticali da ostanem u kontaktu sa svojom biološkom obitelji, rekla je danas uspješna studentica sa stipendijom.

Međutim, ako se radi o vrlo malenoj djeci ili bebama, u početku se ne potiču susreti s roditeljima jer je dokazano da je za njihov zdrav razvoj vrlo bitna privrženost i povezanost s barem jednom osobom, istaknula je van Manen-Rojnić.

Svatko ima svoja prava, kako roditelji, tako i djeca, pa se može dogoditi da jedna ili druga strana uopće ne želi međusobne kontakte, pri

čemu nadležne službe moraju odmah intervenirati, utvrditi prave uzroke toga i odlučiti što je najbolje učiniti, naravno, u interesu djeteta.

- Svako dijete kad-tad dođe u konflikt sa svojim roditeljima, a kamoli djeca koja su morala biti odvojena. Samo treba imati strpljenja i puno razgovarati s njima, rekla je Eva Husak Bačac.

Zapravo je puno lakše, ističu socijalni radnici, ra-

diti s djecom na pripremi susreta s biološkim roditeljima nego natjerati roditelja da ostvari kontakt sa svojom djecom i upravo im takve situacije stvaraju najviše problema. U praksi se javljaju zaista svakakve situacije, pa stoga u mnogim zemljama postoje i različiti oblici udomiteljstva - djelomično, hitno, povremeno i slično, od kojih je svaki prilagođen specifičnoj situaciji u obitelji zbrinutog djeteta. Broj djece koja moraju biti izdvojena iz svojih obitelji rapidno raste posljednjih godina u cijelom svijetu, a vrlo je vjerojatno da će takav trend zahvatiti i Hrvatsku, kažu stručnjaci. Zbog toga je krajnji trenutak da se zakoni itekako prilagode na dobrobit djece •

ISTARSKA ŽUPANIJA ❖ PO UDOMLJAVANJU DJECE ISPOD HRVATSKOG PROSJEKA

ODŠKRINITE VRATA SVOG DOMA

Život

Piše
**Patricija SOFTIĆ-
 MEHMEDOVIC**
 patricija.softic@yahoo.com

Premda Istarska županija po mnogim kriterijima kvalitete života prednjači u odnosu na ostale hrvatske županije, podaci o broju udomitelja pokazuju da je po udomljavanju djece ispod hrvatskog prosjeka. U Istri je nedovoljno udomitelja, zbog čega je od ukupno 122 maloljetnika koji ne žive sa svojim roditeljima njih 12 udomljeno izvan Istre, dok ih je 60 smješteno u domove. Dok u Hrvatskoj prosjek udomljavanja iznosi 56 posto, a u Istri samo 40. U posljednje tri godine otkad su se udruge koje se bave udomiteljstvom nešto više angažirale na senzibiliziranju javnosti o ovoj problematici, broj udomitelja se malo povećao, no to je još uvijek nedostavno.

Razlika između udomiteljstva i posvajanja je u tome što je posvajanje trajno i potpuno odvajanje od biološke obitelji, dok je udomiteljstvo privremeno i u njemu djeca zadržavaju svoje obiteljsko prezime i kontakte s roditeljima. Premda ovo posljednje nije uvijek pravilo, činjenica je da se mnoge osobe osjećaju nedorasle situaciji u kojoj će morati skrbiti za tuđe dijete i još uz to susretati se "s tko zna kakvim roditeljima i situacijama", kako se često može čuti u razgovorima na tu temu. Upravo je o dobrom kontaktu s biološkim roditeljima bilo riječi na sedmom regionalnom sastanku "Udo-

Eva Husak, Odilia van Manen-Rojnić i Mirjana Bartolić - treba znati razlikovati udomiteljstvo od posvajanja

miteljstvo djece u Istri", održanom prošlog tjedna u Vodnjanu točno na Međunarodni dan prava djeteta.

NIJE DOVOLJAN SAMO KROV NAD GLAVOM

- Primjećujemo li oko sebe uopće zanemarenu djecu i razmišljamo li o njoj? Najlakše je okrenuti glavu i praviti se da ništa ne vidimo i misliti da će se već netko drugi pobrinuti za njih umjesto da sami poduzmemo nešto. Ali najveće je zadovoljstvo kada možeš tom nesretnom djetetu otvoriti vrata svog doma i

kada nakon nekoliko godina vidiš da je to već mlada osoba koja je uspjela u životu i koja se zna brinuti za sebe. Jer, udomiteljstvo nije samo dati mu krov nad glavom i hranu. Udomitelji moraju imati jako veliko srce i puno strpljenja za svakodnevni rad s djecom koja su već odmalena doživjela razne traume, a jedna od njih je i samo odvajanje od biološke obitelji. Zato se moraju stalno obrazovati i usavršavati da bi to negativno iskustvo pretvorili u nešto pozitivno, a djecu u stabilne mlade ljude koji će znati vo-

diti bolji život, rekla je Mirjana Bartolić, predsjednica Udruge udomitelja Istarske županije.

O nizozemskim iskustvima s udomiteljstvom govorila je Odilia van Manen-Rojnić iz humanitarne udruge Nadomak sunca. Razlika između udomiteljstva i institucija se gotovo ne primijeti jer u Nizozemskoj nevladine organizacije, koje financira vlada, organiziraju sve vrste smještaja djece. Također postoje smjernice koje određuju kakav mora biti kontakt između djeteta i njegovih bioloških

roditelja ovisno o djetetovoj dobi i razlozima udomljavanja koje moraju slijediti i udomitelji i socijalni radnici, zbog čega oni gotovo svakodnevno vrlo blisko suraduju.

- Nikada ne smije postojati konkurencija ili neprijateljstvo između domova, udomitelja i centara za socijalnu skrb, nego bi svi trebali što bolje suradivati u interesu djece, što bi nam svima trebao biti glavni cilj, rekla je van Manen-Rojnić.

NEIZBJEŽAN KONFLIKT S RODITELJIMA

U Istri 70 posto udomitelja čine članovi rodbine, no udomitelji i socijalni radnici složili su se da vrlo često upravo s takvima imaju problema. Nerijetko se događa da upravo rodbinski udomitelji sprječavaju kontakt između udomljene djece i njihovih roditelja ili ih zatruju svakakvim pričama zbog čega ona sama prekinu kontakte.

- Istraživanja su pokazala da i sami roditelji udomljene djece prema sebi imaju vrlo negativne osjećaje. Mnogi od njih osjećaju sram, krivicu, bespomoćnost, strah, misle da su nesposobni i tako dalje, ali ti se osjećaji mogu promijeniti ako se redovito održavaju dobro pripremljeni susreti s njihovom djecom kroz koje im se daje podrška.

Udomitelji i njihova djeca